

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ 15 ΧΡΟΝΙΑ ΑΝΟΙΞΕ ΞΑΝΑ ΤΙΣ ΠΥΛΕΣ ΤΗΣ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

Η Ροτόντα... επέστρεψε

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Γάλλος Ιωννίδης

Ενας τόπος συνάντησης που χαρακτηρίζει τη Θεσσαλονίκη και συνάμα ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς που προστατεύεται από την UNESCO, η Ροτόντα, φιλοξενεί την πρώτη της μεγάλη εικαστική διοργάνωση ύστερα από 15 χρόνια, στο πλαίσιο της PhotoBiennale 2010 του Μουσείου Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης.

Δέος και θαυμασμός είναι τα πρώτα συναισθήματα που διαπερνούν τον επισκέπτη μόλις περάσει το κατώφλι του επιβλητικού μνημείου. Η κυκλική αίθουσα, το ιερό, ο τρούλος, οι μεγάλες κόγχες αποτελούν ζωντανά τεκμήρια μιας μακραίωνης ιστορικής και πολιτιστικής παράδοσης της Θεσσαλονίκης. Ο τρόπος χρήσης της Ροτόντας, η οποία αποτελεί ιστορικό μνημείο και παράλληλα ιερό ναό αφιερωμένο στον Άγιο Γεώργιο, αποτέλεσε σημείο τριβής και απασχόλησε επί χρόνια τους φορείς της πόλης. Μετά τον σεισμό του 1978 η Ροτόντα έκλεισε για το κοινό προκειμένου να εκτελεστούν εργασίες αναστήλωσης και συντήρησης λόγω εκτεταμένων ζημιών. Τον Δεκέμβριο του 1994 περικυκλωμένη από σκαλωσιές και υποστυλώματα άνοιξε για την τέλεση της πρώτης Θείας Λειτουργίας μετά τον σεισμό και εκατοντάδες πιστοί κατέκλιναν τον ναό. Τον Ιανουάριο του 1995 τελέστηκε αγρυπνία, χωρίς όμως την άδεια του υπουργείου Πολιτισμού και της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και το υπουργείο με απόφασή του παραχώρησε τότε το μνημείο για λατρευτικές τελετές μόνο τρεις φορές τον χρόνο. Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους σημειώθηκαν επεισόδια κατά τη διάρκεια μουσικής εκδήλωσης, τα οποία οδήγησαν μεταξύ άλλων σε υλικές καταστροφές από φανατικούς. Η Ροτόντα έγινε μίλην της Εριδος και α-

Η Ροτόντα ανοίγει τις πύλες της για να υποδεχθεί την έκθεση φωτογραφίας «Από τον Βόσπορο στην Αδριατική: Γάλλοι φωτογράφοι ανακαλύπτουν τα μνημεία των Βαλκανίων, 1878 - 1914»

Τα στολίδια των Βαλκανίων

Σπουδαία μνημεία από 50 πόλεις των Βαλκανίων, ανάμεσα τους η Θεσσαλονίκη και η Αθήνα, παρουσιάζονται από 22 γάλλους φωτογράφους, επαγγελματίες και ερασιτέχνες, στην έκθεση «Από τον Βόσπορο στην Αδριατική: Γάλλοι φωτογράφοι ανακαλύπτουν τα μνημεία των

Βαλκανίων, 1878-1914» που διοργανώνουν το Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης, η 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, το Γαλλικό Ινστιτούτο, το Τμήμα Αρχαιοτήτων του ΑΠΘ και τελεί υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητρόπολης Θεσσαλονίκης και του Γενικού Προξενείου της

Γαλλίας. «Το σημαντικό για τον σχεδιαστή της έκθεσης, τον ιστορικό Λεόν Πρεσουίρ, ήταν να παρουσιάσει φωτογραφίες-τεκμήρια παλύμην ιστορικών μνημείων μέσα από ένα υλικό 5.000 φωτογραφιών. Πολλά από τα μνημεία που θα δει ο επισκέπτης δεν υπάρχουν σήμερα και παρά τα γεγονότα ό-

ι φωτογραφίες μπορεί να μην είναι όρθιες τεχνικά, οπότελούν φωτογραφική ίλη και ιστορικές μαρτυρίες της εποχής», λέει στο «20» ο δευθυντής του Μουσείου Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης Βαγγέλης Ιωακειμίδης. Η έκθεση θα ολοκληρωθεί στις 31 Ιουλίου.

φετηρία ένας δημόσιος διάλογος για τη σκοπιμότητα της διττής λειτουργίας της με τη συμμετοχή των φορέων της Θεσσαλονίκης. Σήμερα υπεύθυνη για τη διαχείριση της Ροτόντας είναι η 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και σύμφωνα με απόφαση του υπουργείου Πολιτισμού επιτρέπεται η τέλεση της Θείας Λειτουργίας μία φορά τον μήνα. Η έκθεση που διοργανώνει το Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης αποτελεί την πρώτη εικαστι-

κή εκδήλωση με την έμπρακτη υποστήριξη και συναίνεση μεταξύ άλλων της 9ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και της Ιεράς Μητρόπολης Θεσσαλονίκης.

ΦΕΥΓΟΥΝ ΟΙ ΣΚΑΛΩΣΙΕΣ

Το μνημείο της Ροτόντας είναι έτοιμο προς παράδοση σύμφωνα με την 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Οι τελευταίες εργασίες αναστήλωσης είναι στην τελική ευθεία. «Θεωρούμε ότι μέχρι τον Σεπτέμβριο θα έχουμε

τελειώσει με τις εργασίες και θα ξεκινήσει σταδιακά η απομάκρυνση των παταριών και της σκαλωσιάς στο εσωτερικό του κτιρίου για να αποδοθεί ολόκληρο το μνημείο μέχρι το τέλος του χρόνου», λέει στο «20» η προϊσταμένη της 9ης Εφορείας Μελίνα Παϊσίδου.

1.700 ΧΡΟΝΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Το μνημείο χτίστηκε από τον ρωμαίο αυτοκράτορα Ιαλέριο το 306 μ.Χ. και προς το τέλος του 4ου αιώνα μετατράπηκε

σε χριστιανικό ναό αφιερωμένο στους Ασωμάτους ή Αρχαγγέλους. Το εσωτερικό του κυκλικού κτιρίου και ο θόλος του διακοσμούνται από πολύτιμα ψηφιδωτά, ενώ το 1590 έγινε μουσουλμανικό τέμενος μέχρι την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης. Αργότερα αποδόθηκε στην Ορθοδοξία και το 1962 χαρακτηρίστηκε διατηρητέο κτίσμα. Εως το 1978 λειτουργούσε ως μουσείο γλυπτών, αλλά υπέστη σοβαρές ζημιές εξαιτίας του ισχυρού σεισμού.